

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

Prishtinë, më 8 qershor 2018
Ref. Nr.: RK 1253/18

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI143/16

Parashtrues

Muharrem Blaku dhe të tjerët

**Kërkesë për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjyimit të Kolegjit të
Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për
çështjet që lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, ASC -11-0012,
të 22 shtatorit 2016**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare.

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtrues të kërkesës janë Muharrem Blaku, Imer Blaku, Murat Blaku dhe Rifat Blaku nga Podujeva (në tekstin e mëtejshëm: parashtruesit e kërkesës), të përfaqësuar në Gjykatë nga Muhamet Shala, avokat nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesit e kërkesës e kontestojnë Aktgjykimin [ASC-11-0012] e 22 shtatorit 2016 të Kolegjit të Apelit të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme për Çështjet që Lidhen me Agjencinë Kosovare të Privatizimit (në tekstin e mëtejshëm: Kolegji i Apelit i DHPGJS), të cilin parashtruesit e kërkesës e kanë pranuar më 7 tetor 2016.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të kontestuar, me të cilin parashtruesit e kërkesës pretendojnë se i janë shkelur të drejtat e garantuara me nenin 21 [Parimet e Përgjithshme], nenin 31 [E drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Kushtetuta) në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës Evropiane për të Drejta të Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: KEDNJ) dhe nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës.

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në paragrafët 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, në nenet 22 [Procedimi i kërkesës], 47 [Kërkesa individuale], 48 [Saktësimi i kërkesës] dhe 49 [Afatet] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejshëm: Ligji) dhe në rregullin 29 [Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve] të Rregullores së punës së Gjykatës (në tekstin e mëtejshëm: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 9 dhjetor 2016, parashtruesit e kërkesës e dorëzuan kërkesën në Gjykatën Kushtetuese (në tekstin e mëtejshëm: Gjykata).
6. Më 16 janar 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Gresa Caka-Nimani Gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Ivan Čukalović.
7. Më 27 janar 2017, Gjykata i njoftoi parashtruesit e kërkesës për regjistrimin e kërkesës dhe një kopje të kërkesës i dërgoi Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së.
8. Më 17 maj 2018, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e Gjyqtarit raportues dhe me shumicë i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

9. Më 6 janar 1960, Këshilli Popullor i Komunës së Podujevës, bazuar në Ligjin e asaj kohe për nacionalizimin (në fuqi që nga 26 dhjetori 1958), përmes Aktvendimit [nr. 7732/59], nacionalizoi, sipas parashtruesve të kërkesës, një pjesë të patundshmërisë së paraardhësit të tyre dhe të njëjtën e regjistroi si pronë shoqërore.
10. Nga shkresat e lëndës rezulton se parashtruesit e kërkesës kishin paraqitur kërkesë për kthimin e pronave kontestuese në vitin 1993, në Komisionin për Kthimin e Tokave në Komunën e Podujevës dhe në vitin 2002, në Drejtoratin për Çështje Ligjore dhe të Pronave në Komunën e Podujevës.
11. Më 30 mars 2006, parashtruesit e kërkesës parashtruan padi, duke përfshirë një kërkesë për masë të përkohshme, në Kolegjin e Specializuar të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme (në tekstin e mëtejme: Kolegji i Specializuar i DHPGJS-së) kundër të paditurave Komuna e Podujevës dhe Kooperativa Bujqësore “Përparimi” në Podujevë, duke kërkuar vërtetimin e të drejtave pronësore mbi ngastrat e caktuara kadastrale, me pretendimin se këto prona iu ishin marrë nga pushteti në vitin 1960, përmes një vendimi politik dhe pa kompensim përkatës.
12. Më 18 maj 2006, Kolegji i Specializuar i DHPGJS-së, përmes Aktvendimit [SCC-06-0139], ia referoi lëndën Gjykatës Komunale në Podujevë për të vendosur lidhur me padinë e parashtrueseve të kërkesës. Në Aktvendimin e cekur më lart, theksohej se palët e pakënaqura me vendimin e Gjykatës Komunale, ankesë mund të parashtronin në DHPGJS.
13. Më 18 qershor 2008, Gjykata Komunale në Podujevë, përmes Aktgjykimit C. nr. 214/2006, e refuzoi kërkesëpadinë si të pabazuar. Gjykata Komunale, përmes Aktgjykimit e saj, kërkesëpadinë në fjalë, ndër të tjera, e kishte refuzuar duke u bazuar në faktin që paditësit, përkatësisht, parashtruesit e kërkesës, nuk kishin arritur të vërtetojnë që patundshmëria kontestuese ishte në pronësi të paraardhësve të tyre apo që kishte kaluar në pronësi shoqërore pa bazë ligjore, dhe se në fakt, sipas aktgjykimit, kjo patundshmëri ishte regjistruar në pronësi të paditurës, përkatësisht, Kooperativës Bujqësore “Përparimi”, që nga viti 1952. Për më tepër, Gjykata Komunale kishte arsyetuar që në kontestin konkret, nuk ishin plotësuar kushtet ligjore për fitimin e të drejtës së pronësisë të përcaktuara me nenin 20 të Ligjit për Marrëdhëniet Themelore Pronësore.
14. Më 15 shtator 2008, parashtruesit e kërkesës paraqitën ankesë në Kolegjin e Specializuar të DHPGJS-së, duke pretenduar shkelje të dispozitave të procedurës kontestimore, konstatimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike, dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale, duke kërkuar që Aktgjykimi i ankimuar të anulohet dhe që lënda të kthehet në rigjykim. Paditësit, përkatësisht parashtruesit e kërkesës, kryesisht kishin kontestuar profesionalizimin dhe saktësinë e raportit të ekspertit sa i përket sqarimit të gjendjes para vitit 1952.
15. Më 2 qershor 2009, DHPGJS përfshiu në procedurë Agjencinë Kosovare të Mirëbesimit (në tekstin e mëtejme: AKM) dhe Agjencinë Kosovare të

Privatizimit (në tekstin e mëtejshëm: AKP), si të paditura. Kjo e fundit, më 8 nëntor 2011, paraqiti përgjigjen në ankesën e paditësve, përkatësisht parashtruesve të kërkesës, duke argumentuar se ata nuk kishin asnjë fakt apo dëshmi që kishin në posedim patundshmëritë kontestuese të paktën që nga viti 1952.

16. Më 13 janar 2011, Kolegji i Specializuar i DHPGJS-së nxori Aktgjykimin [SCA-08-0085], përmes të cilit ankesa e parashtruesve të kërkesës hedhet poshtë si e papranueshme, ndërsa vërtetohet Aktgjykimi [C. nr. 214/2006] i 18 qershorit 2008 i Gjykatës Komunale në Podujevë.
17. Më 21 shkurt 2011, parashtruesit e kërkesës paraqitën ankesë në Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së, duke pretenduar shkelje të dispozitave të procedurës kontestimore, konstatimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike, dhe zbatim të gabuar të së drejtës materiale, duke kërkuar që Aktgjykimi i ankimuar të anulohet dhe çështja të kthehet në rigjykim.
18. Më 8 prill 2014, parashtruesit e kërkesës gjithashtu parashtruan kërkesë për masë të përkohshme në Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së në mënyrë që t'i ndalohet AKP-së tenderimi i patundshmërisë së kontestuar deri në gjykimin përfundimtar të çështjes.
19. Më 22 shtator 2016, Kolegji i Apelit i DHPGJS-së, përmes Aktgjykimit [ASC-11-0012] vendosi që ankesa dhe kërkesa për masë të përkohshme të parashtruara nga parashtruesit e kërkesës të refuzohen si të pabazuara dhe të vërtetohet Aktgjykimi [SCA-08-0085] i 13 janarit 2011 i Kolegjit të Specializuar të DHPGJS-së, me arsyetim të detajuar.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

20. Parashtruesit e kërkesës pretendojnë që Aktgjykimi i kontestuar, i cili konfirmon Aktgjykimet e DHPGJS-së dhe Gjykatës Komunale në Podujevë, respektivisht, në lidhje me pretendimet pronësore të parashtruesve të kërkesës rreth patundshmërisë të cilën ata pretendojnë se është nacionalizuar përmes vendimit politik dhe pa kompensim në vitin 1960, është nxjerrë në shkelje të të drejtave të tyre kushtetuese, të garantuara me nenin 21 [Parimet e Përgjithshme], nenin 31 [E drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të KEDNJ-së dhe nenin 53 të Kushtetutës.
21. Parashtruesit e kërkesës ndërtojnë rastin e tyre mbi pretendimet për shkelje të garancive procedurale të garantuara me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, duke pretenduar shkelje të parimit të barazisë së armëve sepse ata nuk ishin njoftuar për seancën gjyqësore të mbajtur në Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së dhe shkelje të së drejtës në vendim të arsyetuar, sepse Aktgjykimi i kontestuar ka dështuar të arsyetojë pretendimet thelbësore rreth pronësisë dhe mungesës së kompensimit të pronës kontestuese.
22. Parashtruesit e kërkesës gjithashtu theksojnë se garancitë e KEDNJ-së dhe praktika gjyqësore e Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ) janë direkt të aplikueshme në rendin juridik të Republikës së Kosovës, mbi bazën e neneve 22 dhe 53 të Kushtetutës. Në këtë aspekt, në

mbështetje të pretendimeve për shkelje të parimit të barazisë së armëve, parashtruesit e kërkesës mbështeten në të gjeturat e rasteve *Grozdanoski kundër IRJ të Maqedonisë* (Aktgjykimin e i GJEDNJ-së i 31 majit 2007) dhe *Gusak kundër Rusisë* (Aktgjykim i GJEDNJ-së i 7 qershorit 2011) dhe rastin e Gjykatës nr. KI108/10 (Parashtrues *Fadil Selmanaj*, Aktgjykim i Gjykatës i 5 dhjetorit 2011), ndërsa në mbështetje të pretendimeve për shkelje të së drejtës për vendim të arsyetuar, mbështeten në të gjeturat e rasteve *Garcia Ruiz kundër Spanjës* (Aktgjykim i GJEDNJ-së i 21 janarit 1999), *Pronina kundër Ukrainës* (Aktgjykim i GJEDNJ-së i 18 korrikut 2006), *Nechiporuk dhe Tonkalo kundër Ukrainës* (Aktgjykim i GJEDNJ-së i 21 korrikut 2011), *Mala kundër Ukrainës* (Aktgjykim i GJEDNJ-së i 7 korrikut 2014), *Hirvisaari kundër Finlandës* (Aktgjykim i GJEDNJ-së i 25 dhjetorit 2001) dhe *Hadjianastassiu kundër Greqisë* (Aktgjykim i GJEDNJ-së i 16 dhjetorit 1992) si dhe rastin e Gjykatës KI22/16 (Parashtrues *Naser Husaj*, Aktgjykim i 9 qershorit 2017).

23. Në fund, parashtruesit e kërkesës kërkojnë nga Gjykata që kërkesa e tyre të shpallet e pranueshme; të shpallet i pavlefshëm Aktgjykimi i kontestuar i Kolegjit të Apelit të DHPGJS; dhe të urdhërohet që çështja e tyre të kthehet në rigjykim.

Vlerësimi i pranueshmërisë së kërkesës

24. Gjykata së pari shqyrton nëse kërkesa i përmbush kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë, dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
25. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7 të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, që përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

[...]

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

26. Gjykata gjithashtu shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës ka përmbushur kriteret e pranueshmërisë, siç përcaktohen me Ligj. Në lidhje me këtë, Gjykata i referohet neneve 47 [Kërkesa individuale], 48 [Saktësimi i kërkesës] dhe 49 [Afatet] e Ligjit, të cilët përcaktojnë:

Neni 47
[Kërkesa individuale]

“1. Çdo individ ka të drejtë të kërkojë nga Gjykata Kushtetuese mbrojtje juridike në rast se pretendon se të drejtat dhe liritë e tij individuale të garantuara me Kushtetutë janë shkelur nga ndonjë autoritet publik.”

2. Individu mund të ngre kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

Neni 48
[Saktësimi i kërkesës]

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestojë.”

Neni 49
[Afatet]

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej 4 (katër) muajsh. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor...”

27. Lidhur me përmbushjen e këtyre kërkesave, Gjykata vëren se parashtruesit e kërkesës janë palë e autorizuar, që kontestojnë një akt të autoritetit publik, përkatësisht Aktgjykimin [ASC-11-0012] e 22 shtatorit 2016 të Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së, pas shterjes së të gjitha mjeteve juridike të përcaktuara me ligj. Në këtë aspekt, kërkesa e parashtruesve të kërkesës është në përputhje me kriteret e përcaktuara me paragrafin 1 dhe 7 të nenit 113 të Kushtetutës dhe ato të nenit 47 të Ligjit. Parashtruesit e kërkesës gjithashtu kanë specifikuar me saktësi të drejtat e garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ, që pretendohet se janë shkelur në pajtim me nenin 48 të Ligjit dhe kanë parashtruar kërkesën brenda afatit prej 4 (katër) muajsh të paraparë në nenin 49 të Ligjit.
28. Përveç kësaj, Gjykata duhet të shqyrtojë nëse parashtruesit e kërkesës i kanë përmbushur kriteret e pranueshmërisë të parapara në rregullin 36 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës. Rregulli 36 (1) i Rregullores së punës specifikon kushtet sipas të cilave Gjykata mund të shqyrtojë një kërkesë, duke përfshirë kushtin që kërkesa e tillë të mos jetë qartazi e pabazuar. Sipas rregullit 36 (2), një kërkesë është qartazi e pabazuar nëse Gjykata bindet se:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

(d) kërkesa nuk arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

(b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese.

[...]

(d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij.”

29. Në këtë aspekt, Gjykata rikujton që parashtruesit e kërkesës pretendojnë se Aktgjykimi [ASC -11-0012] i 22 shtatorit 2016 të Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së është nxjerrë në shkelje të të drejtave të tyre të garantuara me nenin 21 [Parimet e Përgjithshme], nenin 31 [E drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të KEDNJ-së dhe nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës, sepse, sipas pretendimit, Aktgjykimi i kontestuar është nxjerrë në a) shkelje të së drejtës së tyre në barazi të armëve, sepse ata nuk ishin njoftuar për seancën gjyqësore të mbajtur në Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së dhe b) shkelje të së drejtës së tyre në vendim të arsyetuar gjyqësor.
30. Gjykata fillimisht thekson që pretendimet thelbësore të parashtruesve të kërkesës, që kanë të bëjnë me shkeljet e pretenduara të garancive procedurale të garantuara me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, barazia e armëve dhe e drejta në vendim të arsyetuar, respektivisht, janë interpretuar detajisht përmes praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së, në harmoni me të cilën, Gjykata në bazë të nenit 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës është e detyruar të interpretojë të drejtat dhe liritë themelore të garantuara me Kushtetutë. Rrjedhimisht, në interpretimin e pretendimeve për shkeljen e nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, Gjykata do t'i referohet praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së.
31. Gjykata gjithashtu vëren se praktika e qëndrueshme e GJEDNJ-së thekson se drejtësia e një procedure vlerësohet në bazë të procedurës si tërësi. (Shih Aktgjykimin e GJEDNJ-së të 6 dhjetorit 1988, *Barbera, Messeque dhe Jabardo kundër Spanjës*, nr. 10590/83, paragrafi 68). Rrjedhimisht, gjatë vlerësimit të meritave të pretendimeve të parashtruesit të kërkesës, Gjykata do t'i përmbahet këtij parimi. (Shih gjithashtu, rastin e Gjykatës KI104/16, parashtrues *Miodrag Pavić*, Aktgjykim i 4 gushtit 2017, paragrafi 38).
32. Në këtë aspekt, Gjykata se pari do t'i shqyrtojë pretendimet e parashtruesve të kërkesës sa i përket shkeljes së pretenduar të nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, dhe fillimisht sa i përket pretendimeve lidhur me shkeljen e parimit të barazisë së armëve, për të vazhduar me pretendimet rreth shkeljes të së drejtës për vendim të arsyetuar gjyqësor.

Parimet themelore mbi barazinë e armëve dhe të drejtën në dëgjim publik sipas praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së

33. Në praktikën e saj gjyqësore, GJEDNJ ka përcaktuar se parimi i “barazisë së armëve” është një nga elementet kyçe të së drejtës për një proces të rregullt gjyqësor dhe sipas të cilës “secilës palë në proces t’i ofrohet mundësia e arsyeshme të parashtrojë çështjen e tij – duke përfshirë provat - nën kushtet të cilat në mënyrë të ndjeshme nuk do ta venin në pozitë të pabarabartë në raport me palën kundërshtare”. (shih Aktgjykimin e GJEDNJ-së, *Nideröst-Huber kundër Zvicrës*, të 18 shkurtit 1997, paragrafi 23; Aktgjykimin e GJEDNJ-së *Kress kundër Francës*, të 7 qershorit 2001, paragrafi 72; Aktgjykimin e GJEDNJ-së për rastin *Yvon kundër Francës*, të 24 prillit 2003; dhe Aktgjykimin e GJEDNJ-së në rastin *Gorraiz Lizarraga e të tjerët kundër Spanjës*, të 27 prillit 2004, paragrafi 56).
34. Parimi i barazisë së armëve më tej nënkupton se çdokush që është palë në proces duhet të ketë mundësi të barabarta që të paraqesë çështjen e tij dhe se duhet të përcaktohet një “ekuilibër i drejtë” mes palëve. (Shih *Dombo Beheer B. kundër Holandës*, GJEDNJ, Aktgjykim i 27 tetorit 1993, Seria A. nr. 274, paragrafi 33).
35. Në këtë drejtim, e drejta për të marrë pjesë në gjykim nuk duhet konsideruar si një e drejtë formale, ku palëve t’u garantohet thjesht prania fizike gjatë procesit civil, përkundrazi, duhet që legjislacioni procedural në radhë të parë, dhe më pas gjyqtari gjatë gjykimit, t’u japin mundësi të barabarta palëve, për të paraqitur argumente dhe prova në mbrojtje të interesave të tyre.
36. Mosrespektimi i këtij parimi nuk varet nga të vërtetuarit e padrejtësisë në vlerësimin e fakteve. Shkelja procedurale në vetvete rezulton në shkelje të së drejtës në gjykim të drejtë. (shih, ndër të tjera, *Bulut kundër Austrisë*, GJEDNJ, 22 shkurt 1996, paragrafi 84). Për shembull, sa i përket rasteve që kanë të bëjnë me “të drejtat dhe detyrimet civile”, do të ketë shkelje të parimit të barazisë së armëve nëse njëra palë mund të merr pjesë në seancë ndërsa tjera jo. (shih *Komanicky kundër Sllovakisë*, GJEDNJ, 4 qershor 2002, paragrafi 45).
37. Në këtë aspekt, Gjykata përkujton se e drejta në proces të rregullt në parim nënkupton të drejtën e palëve për të qenë personalisht të pranishëm në gjykim dhe se kjo e drejtë është e lidhur ngushtë me të drejtën për seancë dëgjimore dhe me të drejtën e përcjelljes së procedurës personalisht. (shih Aktgjykimin e GJEDNJ-së, të 23 shkurtit 1994, *Fredin kundër Suedisë*, Aplikacioni nr. 18928/91, faqe 10 e 11; *Ekbatani kundër Suedisë*, nr. 10563/83, GJEDNJ, Aktgjykim i 26 majit 1988, paragrafi 25; dhe rastin e Gjykatës KI104/16, parashtrues *Miodrag Pavić*, Aktgjykim i 4 gushtit 2017, paragrafi 40).
38. Gjykata rithekson se edhe pse nuk përmendet shprehimisht në tekstin e nenit 6 të KEDNJ-së, një seancë dëgjimore përbën një ndër parimet themelore të përcaktuara në nenin 6 (1). (Shih *Jussila kundër Finlandës*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 23 nëntorit 2006 dhe rastin e Gjykatës KI104/16, parashtrues *Miodrag Pavić*, Aktgjykim i 4 gushtit 2017, paragrafi 42).
39. Megjithatë, GJEDNJ-ja përmes praktikës së saj gjyqësore përcakton edhe kufijtë e aplikimit të këtij rregulli dhe përjashtimet përkatëse. Ajo mbanë, që e drejta në

seancë dëgjimore, nuk është absolute në procesin e apelimit. Në këtë aspekt, GJEDNJ, pohon se *“në rastet në të cilat ka pasur një seancë dëgjimore në shkallë të parë, ose për të cilën është hequr dorë në atë nivel, nuk ka të drejtë absolute për një seancë dëgjimore në çdo procedurë ankimore që jepet”*. (Shih Aktgjykimin e GJEDNJ-së të 12 nëntorit 2002, *Döry kundër Suedisë*, nr. 28394/95, paragrafi 37 dhe rastin e Gjykatës KI104/16, parashtrues *Miodrag Pavić*, Aktgjykim i 4 gushtit 2017, paragrafi 43).

40. Për më tepër, GJEDNJ më tej mbanë që, kur procedura përfshin një ankesë vetëm për çështje të ligjit, përgjithësisht një seancë dëgjimore nuk është e detyrueshme. (shih Aktgjykimin e GJEDNJ-së, të 8 dhjetorit 1983, *Axen kundër Gjermanisë*, kërkesa nr. 8273/78, paragrafi 28 dhe rastin e Gjykatës KI104/16, parashtrues *Miodrag Pavić*, Aktgjykim i 4 gushtit 2017, paragrafi 44). Ndërsa, nëse një Gjykatë Apeli i kërkohet të vendosë edhe për çështje të faktit, një seancë dëgjimore mund të kërkohet ose jo, në varësi të asaj se a është e nevojshme që të sigurohet një gjykim i drejtë. (Shih rastin e Gjykatës KI104/16, parashtrues *Miodrag Pavić*, Aktgjykim i 4 gushtit 2017, paragrafi 45).
41. Në këtë drejtim, Gjykata vëren se nëse është e nevojshme një seancë dëgjimore në nivelin e apelit, sipas praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së *“varet nga karakteristikat e veçanta të procedimeve përkatëse, duhet të merren parasysh tërësia e procedimeve në rendin e brendshëm juridik dhe e rolit të Gjykatës së Apelit në të”*. (shih Aktgjykimin e GJEDNJ-së të 26 majit 1988, *Ekbatani kundër Suedisë*, nr. 10563/83, paragrafi 27; Aktgjykimin e GJEDNJ-së të 2 marsit 1987, *Monnell dhe Morris kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 9562/81; 9818/82, faqe 56; shih gjithashtu rastin e Gjykatës KI104/16, parashtrues *Miodrag Pavić*, Aktgjykim i 4 gushtit 2017, paragrafi 46).
42. Rrjedhimisht, Gjykata përmbledh se e drejta për një seancë dëgjimore në procedurën ankimore nuk është absolute sipas praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së. Në përgjithësi, ajo nuk kërkohet kur procedurat ankimore përfshijnë shqyrtim vetëm të çështjeve të ligjit. Nëse është seanca e nevojshme kur procedurat përfshijnë të dy çështjet, ato të ligjit dhe të fakteve, varet nëse një e tillë është e nevojshme për të siguruar gjykim të drejtë. (Shih, ndër të tjera, rastin e Gjykatës KI104/16, parashtrues *Miodrag Pavić*, Aktgjykim i 4 gushtit 2017, paragrafi 49).

Aplikimi i parimeve të referuara më lart në rrethanat e rastit konkret

43. Gjykata rikujton se në rastin konkret, parashtruesit e kërkesës ishin palë në një rast civil dhe pretenduan se nuk morën pjesë në seancën pranë Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së ku u shqyrtua ankesa e tyre.
44. Në këtë aspekt, Gjykata vëren se seanca dëgjimore nuk ishte mbajtur pranë Kolegjit të Apelit, sepse Kolegji përkatës kishte vendosur mbi bazën e autorizimeve të dala nga Ligji për DHPGJS që të mos mbaj seancë dëgjimore. Ky Kolegj kishte vendosur mbi bazën e ankesës dhe përgjegjës në ankesë, që të vërtetohet Aktgjykimi [SCA-08-0085] i 13 janarit 2011 i DHPGJS-së.
45. Përpos pohimit se nuk morën pjesë në seancën e Kolegjit të Apelit të DHPGJS-së, parashtruesit e kërkesës nuk paraqitën asnjë argument tjetër shtesë i cili

dallon nga ato që i kishin paraqitur në instancat tjera gjyqësore dhe nuk paraqitën fakte që në shqyrtimin e bërë nga Kolegj i Apelit ishte trajtuar ndonjë provë apo fakt të cilin ata nuk e posedonin apo i cili i vinte në pozitë “*ndjeshëm të pabarabartë*” me palët tjera në procedurë.

46. Rrjedhimisht, në kuptimin e parimit të barazisë së armëve që parashtuesit e kërkesës pretendojnë të jetë shkelur, Gjykata vëren, që parashtuesit e kërkesës nuk paraqesin asnjë fakt, që ata do të mund të ishin vënë në pozitë më pak të favorshme në raport me palën kundërshtare. Asnjëra palë nuk kishte marrë pjesë në seancën e shqyrtimit të Kolegjit të Apelit, sepse një seancë dëgjimore nuk ishte mbajtur fare. Në këtë aspekt, Gjykata vëren, që rasti i parashtuesve të kërkesës, dallon nga rasti KI108/10, të cilit ata i referohen. Kjo, sepse në këtë të fundit, parashtuesi i kërkesës nuk kishte qenë fare në dijeni për procedurën në Gjykatën Supreme, nuk kishte pasur qasje në padinë e komunës përkatëse drejtuar Gjykatës Supreme, nuk kishte pasur asnjë mundësi të përgjigjet në padi, dhe për më tepër, nuk ishte njoftuar për Aktgjykimin e Gjykatës Supreme.
47. Prandaj, rasti KI108/10 dallon përmbajtësisht nga rrethanat e rastit konkret, sepse, përpos që nuk ishte mbajtur seancë dëgjimore, që është pretendimi kryesor i parashtuesve të kërkesës, këta të fundit nuk argumentojnë në asnjë mënyrë që ishin vendosur në pozitë më pak të favorshme në raport me palën kundërshtare sa i përket shkresave të lëndës mbi bazën e të cilave Kolegji i Apelit kishte vendosur.
48. Më tej, Gjykata do të shqyrtojë nëse mungesa e seancës dëgjimore në rrethanat e rastit konkret rezulton në shkelje të së drejtave të parashtuesve të kërkesës të garantuara me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.
49. Në këtë aspekt, Gjykata i referohet praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së të referuar më lart, për të theksuar edhe një herë, që e drejta në seancë dëgjimore në procedurën ankimore nuk është absolute. Në parim, në rast se një e tillë është mbajtur në gjykatën e shkallës së parë, në procedurën e apelit, një e tillë nuk kërkohet detyrimisht.
50. Gjykata vëren, se në rrethanat e rastit konkret, një seancë dëgjimore ishte mbajtur në gjykatën e shkallës së parë. Gjykata Komunale në Podujevë kishte mbajtur seancë të shqyrtimit kryesor ku ishin shqyrtuar faktet e rastit me pjesëmarrjen e të gjitha palëve të cilat ishin pjesë e kontestit. Parashtuesit e kërkesës kishin mundësinë që në seancën e shqyrtimit kryesor të paraqesin argumentet e tyre dhe provat të cilat gjykata përkatëse i çmoj si të pamjaftueshme për t’ua aprovuar padinë. Nga Aktgjykimi gjithashtu shihet se në seancën e shqyrtimit kryesor janë shqyrtuar edhe ekspertizat e ekspertëve të pavarur.
51. Për më tepër që rrethanat e rastit konkret gjithashtu dallojnë në mënyrë përmbajtëse nga rrethanat e rasteve *Grozdanoski kundër IRJ të Maqedonisë dhe Gusak kundër Rusisë* të GJEDNJ-së, të cilëve parashtuesit e kërkesës iu referohen. Në rastin e parë, kërkesën për revizion e kishte paraqitur pala kundërshtare, ndërsa kërkesën për mbrojtje të ligjshmërisë prokurori i shtetit, ndërkaq që Gjykata Supreme përkatëse për asnjërën nuk e kishte njoftuar parashtuesin duke mos i dhënë asnjë mundësi as t’i komentojë e kundërshtojë

faktet dhe argumentet e paraqitura. Kjo për dallim me rastin e parashtruesve të kërkesës, ku ata vet paraqitën ankesë në Kolegjin e Apelit të DHPGJS-së dhe vendimi i këtij Kolegji u nxor mbi bazën e ankimit të tyre dhe provave të ofruara në dosjen e lëndës. Ndërsa, në rastin e dytë, GJEDNJ konstatoi shkelje duke e arsyetuar me faktin që parashtruesit përkatës gjykata nuk i kishte lënë kohë të mjaftueshme për të përgatitur mbrojtjen e tij.

52. Bazuar në si më sipër dhe duke marrë parasysh karakteristikat e veçanta të rastit, pretendimet e ngritura nga parashtruesit e kërkesës dhe faktet e paraqitura nga ata, Gjykata mbështetur edhe në standardet e vendosura në praktikën e vet gjyqësore në raste të ngjashme dhe praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së, nuk gjen të jetë cenuar parimi i barazisë së armëve apo e drejta në seancë dëgjimore si elemente përbërëse të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm të garantuara me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.

Parimet themelore mbi të drejtën për një vendim të arsyetuar gjyqësor sipas praktikës gjyqësore të GJEDNJ-së

53. Gjykata thekson se e drejta për një proces të rregullt gjyqësor përfshin të drejtën për një vendim të arsyetuar. GJEDNJ ka përsëritur se, sipas jurisprudencës së saj, e cila pasqyron një parim të lidhur me administrimin e duhur të drejtësisë, gjykimet e gjykatave dhe tribunalet duhet të tregojnë në mënyrë adekuate arsyet në të cilat ato janë bazuar. (Shih *Tatishvili kundër Rusisë*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 22 shkurtit 2007, paragrafi 58).
54. GJEDNJ gjithashtu ka theksuar se, edhe pse autoritetet gëzojnë liri të konsiderueshme në zgjedhjen e mjeteve të përshtatshme për të siguruar që sistemet e tyre gjyqësore të jenë në përputhje me kërkesat e nenit 6 (1) të Konventës, gjykatat e tyre duhet “të tregojnë me qartësi të mjaftueshme arsyet në të cilat ata bazuan vendimin e tyre”. (Shih *Hadjianastassiou kundër Greqisë*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 16 dhjetorit 1992, paragrafi 33; shih gjithashtu rastin e Gjykatës KI97/16, parashtrues “IKK Classic”, Aktgjykim i 9 janarit 2018, paragrafi 45).
55. Funkcioni i një vendimi të arsyetuar, sipas GJEDNJ-së, është t’u tregojë palëve se janë dëgjuar. Për më tepër, një vendim i arsyetuar i jep një pale mundësinë për të apeluar kundër saj, si dhe mundësinë e shqyrtimit të vendimit nga një organ i apelit. Vetëm duke dhënë një vendim të arsyetuar se mund të ketë shqyrtim publik të administrimit të drejtësisë. (Shih *Hirvisaari kundër Finlandës*, nr 49684/99, 27 shtator 2001, paragrafi 30; *Tatishvili kundër Rusisë*, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 22 shkurtit 2007, paragrafi 58; rastin e Gjykatës KI97/16, parashtrues “IKK Classic”, Aktgjykim i 9 janarit 2018, paragrafi 46; dhe KI22/16, parashtrues *Naser Husaj*, Aktgjykim i 9 qershorit 2017, paragrafi 40).
56. Megjithatë, edhe pse GJEDNJ pohon se neni 6 i KEDNJ-së obligon gjykatat të japin arsyet për vendimet e tyre, ajo gjithashtu ka konstatuar se kjo nuk mund të kuptohet si kërkesë për një përgjigje të hollësishme në çdo argument. (Shih rastet e GJEDNJ-së *Van de Hurk kundër Holandës*, Aktgjykim i 19 prillit 1994, paragrafi 61; *Higgins dhe të tjerët kundër Francës*, nr. 134/1996/753/952,

Aktgjykimi i 19 shkurtit 1998, paragrafi 42; dhe rastin e Gjykatës KI97/16, parashtrues “IKK Classic”, Aktgjykim i 9 janarit 2018, paragrafi 47).

57. Shkalla në të cilën zbatohet obligimi për të dhënë arsye mund të ndryshojë varësisht nga natyra e vendimit dhe duhet të përcaktohet në dritën e rrethanave të rastit. (Shih rastet e GJEDNJ-së *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, kërkesa nr. 30544/96, Aktgjykimi i 21 janarit 1999, paragrafi 29; *Hiro Balani kundër Spanjës*, Aktgjykimi i 9 dhjetorit 1994, paragrafi 27; *Higgins dhe të tjerët kundër Francës*, *Ibidem*, paragrafi 42; gjithashtu, rastin e Gjykatës KI97/16, parashtrues “IKK Classic”, Aktgjykim i 9 janarit 2018, paragrafi 48; dhe KI22/16, parashtrues *Naser Husaj*, Aktgjykim i 9 qershorit 2017, paragrafi 44).
58. Për shembull, në hedhjen poshtë të një ankese, një gjykatë apeli mundet në parim, thjesht të miratojë arsyet për nxjerrjen e vendimit të gjykatës më të ulët. (Shih rastet e GJEDNJ-së *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, Aktgjykimi i 21 janarit 1999, paragrafi 26 dhe *Helle kundër Finlandës*, Aktgjykimi i 19 dhjetorit 1997, paragrafët 59 e 60). Autoriteti ose gjykata më e ulët duhet të japin arsye të tilla që t’u mundësojnë palëve që të shfrytëzojnë në mënyrë efektive çdo të drejtë ekzistuese të ankesës. (Shih rastin e GJEDNJ-së *Hirvisaari kundër Finlandës*, kërkesa 49684/99, Aktgjykimi i 27 shtatorit 2001, paragrafi 30; dhe rastin e Gjykatës KI97/16, parashtrues “IKK Classic”, Aktgjykim i 9 janarit 2018, paragrafi 49).
59. Megjithatë, GJEDNJ gjithashtu ka vërejtur se, edhe pse gjykatat kanë liri të caktuar të vlerësimit në zgjedhjen e argumenteve në një rast të veçantë dhe në pranimin e provave në mbështetje të parashtrësve të palëve, një gjykatë vendore është e detyruar të justifikojë aktivitetet duke dhënë arsye për vendimet e saj. (Rasti i GJEDNJ-së shih *Suominen kundër Finlandës*, kërkesa nr. 37007/97, i 1 korrikut 2003, paragrafi 36; dhe rastin e Gjykatës KI97/16, parashtrues “IKK Classic”, Aktgjykim i 9 janarit 2018, paragrafi 50).
60. Prandaj, përderisa nuk është e nevojshme që gjykata të merret me çdo pikë të ngritur në argument (shih gjithashtu *Van de Hurk kundër Holandës*, *Ibidem*, paragrafi 61), argumentet thelbësore të parashtrësve të kërkesës duhet të adresohen. (Shih rastet e GJEDNJ-së *Buzescu kundër Rumanisë*, kërkesa nr. 61302/00, Aktgjykimi i 24 majit 2005, paragrafi 63; *Pronina kundër Ukrainës*, Aktgjykim i 18 korrikut 2006, paragrafi 25). Po ashtu, dhënia e një arsyeje për një vendim që nuk është mirë e bazuar në ligj, nuk do të përmbushë kriteret e nenit 6 të Konventës. (Shih rastin e Gjykatës KI97/16, parashtrues “IKK Classic”, Aktgjykim i 9 janarit 2018, paragrafi 51).
61. Në fund, Gjykata gjithashtu i referohet praktikës së saj gjyqësore ku ajo konsideron që arsyetimi i vendimit duhet të theksojë raportin ndërmjet konstatimeve të meritës dhe reflektimeve kur të merren parasysh provat e propozuara nga njëra anë, dhe konkluzionet ligjore të gjykatës nga ana tjetër. Aktgjykimi i Gjykatës do të shkelë parimin kushtetues të ndalimit të arbitraritetit në vendimmarrje, në qoftë se arsyetimi i dhënë nuk përmban fakte të vërtetuara, dispozitat ligjore përkatëse dhe marrëdhënien logjike midis tyre. (Shih rastet KI72/12, *Veton Berisha dhe Ilfete Haziri*, Aktgjykimi i 17 dhjetorit 2012, paragrafi 61, dhe KI97/16, parashtrues “IKK Classic”, Aktgjykim i 9 janarit 2018, paragrafi 52).

Aplikimi i parimeve të referuara më lart në rrethanat e rastit konkret

62. Gjykata rikujton se parashtruesit e kërkesës pretendojnë se Aktgjykimi [ASC - 11-0012] i 22 shtatorit 2016 të Kolegjit të Apelit të DHPGJS nuk ishte i arsyetuar sepse kishte dështuar të vërtetojë faktet kyçe rreth pronësisë së parashtruesve të kërkesës mbi patundshmëritë kontestuese dhe mungesën e kompensimit të së njëjtës në përputhje me çmimin e tregut apo kundërvlerës përkatëse.
63. Në këtë aspekt, Gjykata së pari vëren, që vendimet e gjykatave të rregullta në fakt, refuzojnë pretendimet e parashtruesit të kërkesës, mbi mungesën e fakteve për të vërtetuar pronësinë fillimisht, mbi vërtetimin e të cilës do të varej çështja e shqyrtimit të fakteve rreth mungesës apo kompensimit përkatës.
64. Në adresimin e pretendimeve rreth vërtetimit të pronësisë, Kolegji i Apelit, në Aktgjykimin përkatës, ndër të tjera, kishte arsyetuar:

“Se i vetmi dokument të cilit ankuesit i referohen në ankesën e tyre është i ashtuquajtur i “posedovna prijave” (raporti/ aplikacioni i posedimit), i cili emërton Bajramoviq Sherif Latifa si posedues i disa ngastrave kadastrale. Ky dokument i është dorëzuar gjykatës bashkë me padi. Megjithatë, ngastra e kontestuar nuk është cekur në këtë dokument dhe ankuesit nuk e kanë specifikuar ndonjëherë prej ngastrave nga ai raport aplikacion që do të përputhej me ngastrën e kontestuar”.

65. Kolegji i Apelit, më tej, ka arsyetuar:

“Duke u bazuar vetëm në këtë dokument, paditësit nuk kanë qenë në gjendje që të dëshmojnë të drejtën pronësore të paraardhësit të tyre dhe shpronësimin e kundërligjshëm, ashtu siç është cekur nga Gjykata Komonale në Podujevë dhe vërtetuar nga trupi gjyqësor i DHPGJS-së. Dokumenti të cilin e kanë dorëzuar më 8 prill 2014 bashkë me kërkesën për masë të përkohshme (vendimin e komisionit popullor të Komunës së Podujevës, numër 7322/59 të 25 janarit 1960 nuk ndërlidhet me palët dhe paluajtshmërinë e kontestuar për rastin në fjalë. Prandaj nuk është me vend që të mbështetet padia.”

66. Për më tepër, Gjykata vëren se përtej pretendimeve për vlerësim të gabuar të fakteve, parashtruesit e kërkesës në rastin konkret, nuk specifikojnë më tej në kërkesën e tyre se cilat argumente kyçe i kishin ngritur në ankesën e tyre, dhe cilat prej tyre nuk ishin adresuar nga Kolegji i Apelit përmes Aktgjykimit të kontestuar.
67. Gjykata rithekson, duke iu referuar parimeve të GJEDNJ-së mbi të drejtën për një vendim të arsyetuar, siç janë elaboruar më lart, se në parim, shkalla në të cilën zbatohet obligimi për të dhënë arsye mund të ndryshojë varësisht nga natyra e vendimit dhe duhet të përcaktohet në dritën e rrethanave të rastit. Prandaj, përderisa nuk është e nevojshme që gjykata të merret me çdo pikë të ngritur në argument, ato thelbësore të parashtruesve të kërkesës duhet të adresohen.

68. Megjithatë, Gjykata në rastin konkret, konsideron se argumentet thelbësore të parashtruesve të kërkesës ishin adresuar dhe arsyetuar nga Kolegji i Apelit i DHPGJS-së. Aktgjykimi përkatës kishte sqaruar në mënyrë të detajuar se pse ankesa është e pabazuar dhe se cilat fakte ishin të rëndësishme e cilat jo për të arritur deri tek përfundimi sikur në Aktgjykimin e kontestuar, duke përcaktuar qartazi bazën juridike dhe ligjin në fuqi mbi të cilën e mbështetë konkluzionin përfundimtar.
69. Për më tepër që, sa i përket pretendimeve për vlerësim të gabuar të fakteve, Gjykata rithekson se nuk është detyrë e saj të merret me gabimet e faktit ose të ligjit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta me rastin e vlerësimit të provave ose aplikimit të ligjit (ligjshmërisë), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria). Ajo vetë nuk mund të vlerësojë ligjin që ka bërë që një gjykatë e rregullt të miratojë një vendim në vend të një vendimi tjetër. Nëse do të ishte ndryshe, Gjykata do të vepronte si gjykatë e “shkallës së katërt”, që do të rezultonte në tejkalimin e kufijve të vendosur në juridiksionin e saj. Në të vërtetë, është roli i gjykatave të rregullta t'i interpretojnë dhe zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale. (Shih, rasti *García Ruiz kundër Spanjës*, GJEDNJ nr. 30544/96, i 21 janarit 1999, paragrafi 28 dhe shih, gjithashtu rastet: KI70/11, parashtrues të kërkesës *Faik Hima, Magbule Hima dhe Besart Hima*, Aktvendim për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011; dhe KI56/17, parashtruese e kërkesës *Lumturije Murtezaj*, Aktvendim për papranueshmëri, i 18 dhjetorit 2017, paragrafi 41).
70. Në fund, parashtruesit e kërkesës i referohen një numër rastesh të praktikës gjyqësore të Gjykatës dhe GJEDNJ-së, në ndërtimin e argumenteve që mbështesin pretendimet për shkelje të së drejtës në vendim të arsyetuar. Ndër të tjera, parashtruesit e kërkesës i referohen rastit KI22/16, i cili në fakt nuk është i aplikueshëm në këtë rast sepse dallimet edhe në pretendimet e ngritura edhe në vlerësimin e gjykatave të rregullta në të dyja rastet janë të ndryshme, dhe kjo sepse argumenti thelbësor në rastin e referuar i ngritur nga parashtruesi i kërkesës nuk ishte adresuar fare nga Gjykata Supreme.
71. Për më tepër, Gjykata vëren së të gjitha pretendimet e parashtruesve të kërkesës për aplikim të rasteve specifike të GJEDNJ-së, përfshirë *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, *Pronina kundër Ukrainës*, *Nechiporuk dhe Tonkalo kundër Ukrainës*, *Mala kundër Ukrainës*, *Hirvisaari kundër Finlandës dhe Hadjianastassiu kundër Greqisë*, janë të përfshira në referencat që shpjegojnë parimet themelore të GJEDNJ-së sa i përket të drejtës në vendim të arsyetuar, por se asnjëri nga rastet e referuara nuk përkojnë me rrethanat e rastit konkret, dhe se vetëm përmendja e tyre nga ana e parashtruesve të kërkesës, pa specifikuar elementet qenësore të ngjashme me rastin e tyre, nuk i bënë ato automatikisht e të aplikueshme në këtë rast.
72. Bazuar në si më sipër dhe duke marrë parasysh karakteristikat e veçanta të rastit, pretendimet e ngritura nga parashtruesit e kërkesës dhe faktet e paraqitura nga ata, Gjykata duke u mbështetur edhe në standardet e vendosura në praktikën e vet gjyqësore në raste të ngjashme dhe praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së nuk gjen të jetë shkelur e drejta në vendim të arsyetuar gjyqësor si një nga elementet

përbërëse të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm të garantuar me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.

73. Për më tepër, gjatë shqyrtimit të pretendimeve për shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, Gjykata vlerëson se procesi gjyqësor në tërësinë e tij ka qenë i drejtë dhe i paanshëm, ashtu sikur edhe kërkohet me nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së.
74. Në fund, parashtruesit e kërkesës gjithashtu pretendojnë shkelje të paragrafit 4 të nenit 21 [Parimet e Përgjithshme] dhe nenit 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës.
75. Sa i përket pretendimit të parë, Gjykata vëren se parashtruesit e kërkesës nenin 21.4 të Kushtetutës vetëm e kanë përmendur dhe cituar përmbajtjen e tij pa dhënë shpjegime se si dhe në cilat rrethana të rastit kjo dispozitë është cenuar. Për më tepër, kjo dispozitë kushtetuese në substancën e saj në mënyrë specifike iu referohet “personave juridikë”, duke përcaktuar se të drejtat themelore vlejné edhe për ata për aq sa janë të zbatueshme, duke nënkuptuar mundësinë që edhe personave juridikë mund t’u cenohen të drejtat dhe liritë themelore kur ato gjejné zbatim në atë rast konkret. Në rastin konkret, parashtruesit e kërkesës kanë paraqitur një kërkesë individuale dhe në këtë kontekst, Gjykata nuk gjen se ka ndonjë lidhshmëri në mes të kërkesës së tyre dhe dispozitës përkatëse kushtetuese.
76. Sa i përket pretendimit të dytë, Gjykata vëren se neni 53 i Kushtetutës përcakton shprehimisht se të drejtat dhe liritë themelore që garantohen me Kushtetutë duhet të interpretohen në harmoni me praktikën gjyqësore të GJEDNJ-së. Ky obligim kushtetues para së gjithash i adresohet institucioneve që vendosin lidhur me të drejtat dhe liritë themelore, duke përfshirë këtu edhe Gjykatën e cila këtë obligim e përmbushë tërësisht në secilin rast kur vendos për kërkesa individuale që kanë objekt shqyrtimi shkeljen eventuale të të drejtave themelore. (Shih rastin 74/17, parashtrues *Lorenc Kolgjera*, Aktvendim për papranueshmëri i 5 dhjetorit 2017, paragrafi 28). Ndërsa, rastet e cituara nga GJEDNJ për të cilat parashtruesit e kërkesës kanë pretenduar se janë të aplikueshme me rastin e tyre, Gjykata i ka trajtuar specifikisht në raport me pretendimet e tyre për shkelje të nenit 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ-së, në tërësinë e këtij vendimi.
77. Si rezultat, dhe duke u bazuar në elaborimin e mësipërm, Gjykata konsideron se parashtruesit e kërkesës nuk i kanë mbështetur pretendimet se procedurat përkatëse të ndjekura nga gjykatat e rregullta në ndonjë mënyrë ishin të padrejta apo arbitrare, dhe se me vendimin e kontestuar janë shkelur të drejtat dhe liritë e garantuara me Kushtetutë dhe me KEDNJ. (Shih, *mutatis mutandis*, *Shub kundër Lituanisë*, nr. 17064/06, GJEDNJ, Vendimi i 30 qershorit 2009).
78. Prandaj, Gjykata konstaton se kërkesa e parashtruesve nuk i përmbushë kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara me Rregulloren e punës, sepse kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese, duke marrë parasysh që faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese dhe që parashtruesi i kërkesës nuk dëshmon mjaftueshëm pretendimin e tij për shkelje kushtetuese.

79. Si përfundim, Gjykata konkludon se kërkesa është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe, në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (d) të Rregullores së punës, ajo duhet të deklarohet e papranueshme.

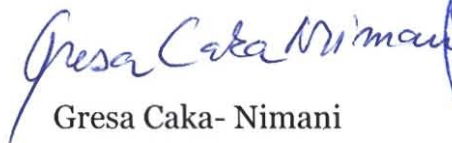
PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 49 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) (d) dhe 2(d) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 17 maj 2018, me shumicë

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Gresa Caka- Nimani

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi